

Huvudman

Haninge kommun

haningekommun@haninge.se

Ärendet

Tillsyn av Riksäpplets gymnasium i Haninge kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 24 april 2025

Beslut

Skolinspektionen avslutar ärendet.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2024 genomfört en tillsyn av Riksäpplets gymnasium i Haninge kommun. Tillsynen har bland annat omfattat undervisningens innehåll och omfattning, särskilt stöd och anmälan av kränkande behandling.

Skolinspektionen har den 24 april 2025 beslutat att förelägga Haninge kommun att senast den 24 september 2025 att vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisningens innehåll och omfattning, särskilt stöd och anmälan av kränkande behandling.

Haninge kommun har den 25 september 2025 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Haninge kommun har vidtagit åtgärder med anledning av föreläggandet.

Motivering av beslutet

Undervisningens omfattning och innehåll på introduktionsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 24 april 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns brister i Riksäpplets gymnasiums arbete gällande beslut om att minska omfattningen av en elevs undervisningstid på introduktionsprogrammet.

Huvudmannen redovisar att minskad undervisningstid kan bevilja om särskilda skäl föreligger och beslutas av rektor enligt Haninge kommuns delegationsordning. Av redovisningen framgår att mentor utarbetar en individuell studieplan tillsammans med elev och vårdnadshavare. Vidare visar redovisningen att om en elev av särskilda skäl har behov av att minska

sin undervisningstid informeras rektor om anledningen. Om särskilda skäl föreligger fattar rektor beslut om minskad undervisningstid.

Skolinspektionen har tagit del av fem beslut där rektor fattat beslut om minskad undervisningstid om särskilda skäl föreligger. Av besluten framgår av vilka skäl elevens undervisningstid har reducerats och att det är rektor som fattat beslutet.

Rättslig reglering

Utbildningen på introduktionsprogram ska bedrivas i en omfattning som motsvarar heltidsstudier. Eleverna har rätt till i genomsnitt minst 23 timmars undervisning i veckan (garanterad undervisningstid).

Utbildningens omfattning får dock minskas för en elev som begär det om huvudmannen bedömer att det finns särskilda skäl. (17 kap. 6 § skollagen [2010:800])

I förarbetena till bestämmelsen anges följande. Möjligheten att göra undantag från den minsta garanterade undervisningstiden är begränsade, eftersom tiden för lärande, tillsammans med kvaliteten på undervisningen, är en av de viktigaste faktorerna för elevers målpuppfyllelse. Skälen för undantagen bör vara hänförliga till elevens behov. [...]undantag ska kunna göras för en elev som begär det om det finns särskilda skäl. Exempel på sådana skäl kan vara att en elev genomgår en medicinsk behandling, har en neuropsykiatrisk problematik eller funktionsnedsättning som gör att eleven har svårigheter att vistas i skolmiljön på heltid eller behöver långa raster mellan lektionerna. Flera andra stödåtgärder bör först ha prövats innan huvudmannen fattar beslut om minskad undervisningstid av sådana skäl. I vissa fall kan det dock vara uppenbart att undervisningstiden behöver minskas t.ex. på grund av en genomgripande medicinsk behandling. (prop. 2017/18:183 s. 94)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisningens innehåll på språkintruktionsprogrammet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

I beslut den 24 april 2025 bedömde Skolinspektionen att det fanns elever på introduktionsprogrammet språkintruktionsprogram som läste grundskoleämnen som de redan hade godkända betyg i.

I huvudmannens redovisning framgår att tidigare praxis gällande att elever kunde läsa ämnen som de redan var godkända i har upphört. Redovisningen visar vidare att ingen elev deltar i ämnesundervisning som eleven har betyg i och ett schema för nyanlända elever har arbetats fram för elever som har godkända grundskoleämnen sedan tidigare.

Rättslig reglering

Språkintrödktion ska innehålla undervisning i grundskoleämnena svenska eller svenska som andraspråk. Undervisning i enbart dessa ämnen kan bedrivas under en kort inledande period. I övrigt ska språkintrödktion utformas utifrån de bedömningar som ska göras enligt 6 kap. 7 § gymnasieförordningen och innehålla de ämnen och kurser som eleven behöver för sin fortsatta utbildning. Utbildningen får innehålla grundskoleämnena som eleven inte har godkända betyg i och kurser i gymnasieämnena. (6 kap. 8 § gymnasieförordningen [2010:2039])

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 24 april 2025 att det fanns brister i Riksäpplets gymnasiums arbete gällande att starta utredningar för elever som trots extra anpassningar befaras att inte komma att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för kunskaper som minst ska uppfyllas samt att fatta beslut om att utarbeta eller att inte upprätta åtgärdsprogram.

Skolinspektionen förelade Haninge kommun att dokumentera hur många anmälningar av utredning av elevs behov av särskilt stöd som inkommit under perioden den 24 april till den 24 september 2025 samt vilket datum utredning har startats för respektive elev. Huvudmannen förelades också att starta utredningar för de elever som hade anmälts men där utredning inte hade startats. Skolinspektionen förelade även Haninge kommun att dokumentera hur många elever rektorn har tagit beslut om att upprätta eller att inte upprätta åtgärdsprogram för.

Haninge kommun har den 24 september 2025 inkommit med en redovisning där det framgår att för fyra elever som vid Skolinspektionens besök hösten 2024 hade anmälts men inte utretts har rektor nu startat utredning och beslutat om åtgärdsprogram. Fyra elever har anmälts under

den aktuella perioden och rektor har efter utredning beslutat om åtgärdsprogram.

Rättslig reglering

Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Anmälan om kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 24 april 2025 att det fanns brister i Riksäpplets gymnasiums arbete mot kränkande behandling. Utredningen visade att personal inte anmäler kränkande behandling till rektorn.

Skolinspektionen förelade Haninge kommun att dokumentera hur många anmälningar av kränkande behandling som inkommit under perioden 24 april till den 24 september 2025.

Huduvmannen redovisar att personal vid tre tillfällen utbildats kring hantering av uppgifter kring kränkningar. Av redovisningen framgår att under perioden har åtta kränkingsärenden anmälts till rektorn.

Rättslig reglering

En lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden. (6 kap. 10 § skollagen)

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Erik Almqvist

Beslutsfattare

Signerat av: Erik Almqvist

X Peter Sjöberg

Föredragande

Signerat av: Peter Sjöberg